

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Káza József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETME NYEK,

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztési részét illető
minden közelemből érkező intézkedések.

Hírmegjelölések csak inmert hazakötél
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hónapra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasásbospetitor egyszeri beiktatásért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilatkozat 4 hasásbospetitorért 20 kr
Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
ajánlatok sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Csütörtök Deczember 12.

245. szám.

Nyugodt parlament.

A budapesti lipótvárosi kaszinó, a fővárosi jobb kereskedői és iparos világ társaságai összejöveteli helye, abban a szerencsében részesült, hogy vendégül üdvözölhette Baross kereskedelmi minisztert. A zseniális miniszter tudvalegőleg egy régi nemes család ivadéká, tehát született gentry, a becsületes, megfeszített munkára való hivatottságuk és az ezen becsületes munkával nemcsak nagyon jól összejöhetnek, hanem annak hasznosságára éppenséggel elengedhetlen leleményességük által vele congeniális polgárok körében rendkívül kellemesen érezték magát. Nem is titkolta ezt s oly őszinteséggel beszélt, mint csak testvérek s igen jó barátok közt szokott lenni az ember. Így egy pohárköszöntőben azt a megjegyzést ejtette el, hogy e kormány sajnos nélkülöz egy nyugodt parlamentet, hol azt, mit a miniszterek becsülettel teremtenek, tetszéssel fogadják. Ezt roppant zokon veszi az ellenzék s nagyon sértve éri magát miatta. Panaszkodva s haraggal hányja föl, hogy a jelen kabinetben Baross az utolsó, kinek ily panaszra oka lenne. A kabinetbe való belépése óta a Ház minden oldalán, minden párt sajtójában a legőszintébb jóakarattal, rokonszenvvel, osztatlan tetszéssel tállalkozott. A mit ő tett, mindig helyeselték, tehát ő rá nézve éppen az volt a parlament, a mit ő jónak talált nyugodt parlamentnek nevezni.

Valóban szép, igen érdekes, sőt meghatározó a mi tisztelt ellenzékünk, hogy ily melegen elismeri e nagy nemzeti államérő kintő érdemeit és számára ily gyöngéd, a mely szerelmet még a Kükliné prédikációiban is átcsillamlani engedő szavai vannak, csak a kacér ponygola alól ne látszanék ki a csunya lóláb, mely rögtön eloszlat minden illúziót; csak ne követelné mindjárt a szives boudoir-hölgy gyöngédsége alcove-díját is, mert

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Debreczen a Holdban.

írta: Dr. Tüdös János
(felolvasta a Felolvasókör decz. 11-diki ülésén.)

Flammarion Camill, a hírneves francia csillagász állította fel azt a felette hitelt érdemlő hipotézist, hogy az ember itt a földön nem fejezi be halálával életét, hanem más bolygókon és csillagok között új életet él. Legkevésbé sincs okom kételkedni Flammarion e hipotézisében, annyival kevésbé, mert szerinte, a ki itt a földön él, az például a Marson vagy Vénuson nő lesz s megfordítva, a mi igen természetes és könnyen fel fogható, legalább szerinte.

Flammarion e hipotézisében alapul az a nem kevésbé hitelt érdemlő feltevés is, hogy a Holdban, földünk e hü csatlósában, mindannak, a mi itt a földön van, hü képmása található, legteljebb azzal a különbséggel, hogy itt minden úgy van, a mint van, ott pedig fent a Holdban, a mint lennie kellene. Tagadhatatlan, hogy kissé merész feltevés ez is, én sem adtam neki mindaddig hitelt, míg saját szememmel alkalmam nem volt róla meggyőződni.

A dolog úgy történt, hogy valamelyik este névnapról mentem haza éjtél körül. Nem voltam álmos, de annál jobb kedvű. Kellemes társaság, főnőm bor, jó vacsora mindig élénk kedélyhangulatba hoz. Lefekvésre nem is gondoltam. Theát készítettem magamnak, szivarra gyújtottam s egy kényelmes karszékből elhelyezkedve, kezembe vettem Laboulaye híres szatirikus regényét, melynek czime „Páris Amerikában“ s el kezdtem olvasni. Nem tudom theám volt e nagyon erős vagy a bor, mit az nap este ittam, elég az hozzá, fantáziám, oly élénken működött, hogy olvasva a

ly gyöngédség az oly egyenes, nyílt, minden oldalgrástól idegenkedő jellemre, mint Baross, kell, hogy hideg vizsgáráként hasson. Az ellenzék borzasztóan nyugodtséggel szerelmén ott lóg a krákogó kelepelő, a gerliczén a hápogó réce; „igen, ha Tisza akar beszélni, az mármás, akkor nyugodtan lesz a parlament.“

De hát éppen ez az!
Ki fedezte föl Baross, az impozáns államférfit — hogy e szóval élünk — ki produkálta benne? Ki ismerte föl őt, a „mindenest“, a fáradszón eladót a legkülönbözőbb tárgyakra nézve az országgyűlésen, a delegációban, kinek kintinő, alapos, minden pro- és contrát skrupulózus lelkiismeretességgel mérlegelő referádái számára a t. ellenzéknek csak fél füle volt, egész szolid, megbecsülhetlen értékében, ki ajánlotta őt ő főségének először államtitkárnak, aztán miniszternek?

Ki?
Talán azok az uraságok, kik ma tulajdonságos tömjénezéssel elkábitani akarnak? Nem! Tisza! Kálmán, ugyanaz, ki a legszerényebb képviselőt, a törvényhozás ibolyáját, Telekit is fölfűdözte, ki Wekerlének hatalmas alakját is az őt megillető piedestálra állította és a gigász Szilágyit becsületes, hazafiás szelídégével meghódította és fölemelte magához az államhadjó kormányára.

Az ellenzék nagyon téved, ha azt hiszi, hogy ilyen embereket az esetlen hitelgés méznek deklarált enyvével magához ragaszthat. A Barossok, Wekerlék, Szilágyik, Telekik messze fölüllálnak az ily ügyetlen csapdék fölött.

Ők mindeuelőtt becsületes emberek és végül ismét becsületes emberek. És államférfiak ők.

Tédkjék és méltányolják, mit tett Tisza a hazának és tehet még. És ha a parlament Tisza számára nem nyugodt, akkor az ő számukra sem mert ők Tiszával, Tisza által, Tisza alatt dolgoznak. Ők akarnak így dolgozni és a király és

tiszteletreméltó Dream Jonathán varázslatait, egyszer csak, a mint felétek a könyvből, kit-látok előttem ülni mást, mint a tiszteletreméltó Dream Jonathánt magát.

Nagy szemeket meresztve rá, kérdém, hogy kerül ide?

Ugy tett, mintha nem hallaná kérdésemet s halk, kimért hangon így szólt hozzám: Önt, ugy látom érdeklí a varázslat és szellemidézés. Akar egy érdekes utat tenni velem? — Amerikába? — kérdeztem némi zavarral.

— Nem. Messzebb. A holdba. Megvallom, kissé meghökentem. Ő biztatott, hogy ne féljek, nem kerül sokba, mert a mint mondtá, ezen a vonalon is be van már hozva a zóna-tarifá.

Még haboztam, midőn vállamra illeszté hosszú, sovány ujjait s ha akartam volna, sem tudtam volna többé ellenállani. Delejes villámáramot éreztem végig bizseréni idegeimen. Éreztem, hogy megyek, vitetem, hogy bár meg sem mocczanok, pillanat alatt kilométernyi távolságokat haladok át. Pár perc múlva egy sajátzerű szerkezetű vasuti kocsit kényelmes zsölveszkében találtam magam s úgy rémlett, mintha örült gyorsasággal rohanna, szállana vonatunk, de minden zugás, zakatolás, zörgés nélkül, mintha a levegőt szelénk keresztül.

A tiszteletreméltó Jonathán ott ült velem szemben némán, hallgatag, átható tekintetét rám függesztve. Bátorságot vettem magamnak s megkérdeztem tőle, hova, merre tartunk?

— A holdba, — felelte lakonikus rövidséggel.

Szerencse hogy ültem, mert ezt hallva, hanyatt estem volna ijedtemben.

— De hát hogy, miféle járművön? — kérdeztem aggódva.

— Az első magyar föld-hold közötti lég-

az országgyűlés és a nemzet tulnyomó többsége azt akarja, hogy így dolgozzanak.

A pénzügyminiszterium munkálatai. A „Pol. Corr.“ budapesti levelezőjének értesülése szerint a pénzügyminiszterium a tegale-megváltásra és az italmérsi adó tételeinek megállapítására vonatkozó munkálatok gyorsan haladnak előre. Valószínű, hogy a pénzügyminiszter az italmérsi adó beáradása által az e czimen előirányzott bevételt biztosítani fogja. — Az állami bevételek oly kedvezően folynak be, hogy az utóbbi évnegyvedben a közvetlen adóknál mutatkozott körülbelül két millió forintra rugó hiányt, a bélyeg és illeték, a dohányjüvedék és fogyasztási adó fokozódott jüvedelmek pótolni fogják.

Országgyűlés.

Budapest, deczember 11.

A képviselőháznak mai ülése utolsó érdemleges ülése volt a karácsonyi szünetek előtt.

A tegnap letárgyalt három törvényjavaslat harmadszori felolvasásban is elfogadtatván, a honossági törvény módosítására vonatkozó két kérvény, melyek sorsa tegnap függőben hagyatott, került most napirendre.

A szélből Ma d a r á s z elhalasztási indítványára akart szavazni, de az elnök kijelenté, hogy a házszabályok szerint érdemleg már korábban elintézték kérdést fölött most tárgyalni nem lehet. Veszedelemes praecedens volna — gumond — a házszabályok fölött akarni szavazni. Epen az ellenzéknek áll érdekében a házszabályok fölött öröködni.

Tisza a Kálmán miniszterelnök csatlakozott az elnök véleményéhez, hogy a kérvényt tárgyalni nem is lehet, de nem is szükséges mert ha ugy áll — így szólt — az a mit hallottam, hogy több részről nyilvánult az a nézet, hogy egy nyilatkozattal megnyugvást lehet elérni, mely szerint a honosítási törvény revizió alá vétele czélba van véve, akkor ki lehet terjeszkedni épen a szóban forgó szakaszra is. Ha ez áll, akkor ismételhetem és ha tetszik, talán határozottabban formulázhatom, a mit mondtam midőn Perzel képviselő urat kértem, hogy határozati javaslatát ne tüzesse ki tárgyalására.

Elmondom ugyan — azt, hogy a kormány általános szempontból éri ugy a szóban lévő

vaspályán, — felelte oly hangon, mintha kérdésem meglepné.

Elhallgattam. Kíváncsian kitekintettem az ablakon, vajjon mit látok. Nem láttam egyebet, mint a végtelen irt s messze messze alattunk egy nyomorult sárgylót, melyben nagy nehezen földünkre ismertem. Kezdték a hátam borsózni. Hát csakugyan a holdba megyünk!

Hogy mennyi ideig szállunk így a légen, az őrön át, arról fogalmam sincs. Elég az hozzá, egyszer csak sárgás fény borította el a láthatárt s csakhamar egy óriási kupola alá süvített be vonatunk s megállt.

— Itt vagyunk, — mondtá ő s kiszállt. Önkénytelenül követtem. Remek vasuti indóház peronján találtam magam, melyhez a mi indóházunk odalenn valóságos vakondtúrás. Számtalan vonat közlekedett, érkezett, indult; utánuk épen a füzés-abonyi jött meg.

Kisérőm halk figyelmeztetése ébresztett fel ámulatomból, hogy menjünk. Karon fogott s mint ellenállásra képtelen mediumot vitt magával. Kocsira ültünk. A kocsiba közönséges földi párák helyett valóságos szárnyas pegazusok voltak fogva. — Egy pillanat s én egy szép nagy város kellős közepén álltam s elképedve néztem körül. Minden o'y ismerős volt s mégis oly idegen. Mindent valami sajátságos sárgás fény vont be s maga a lég is valóságos narancsszínt játszott.

— De hát hol vagyok én? — kérdeztem végre türelmetlenül hallgatag kísérőmtől.

— A Holdban.

Már számon voltak a boszus szavak, hogy: „ugyan kedves Jonathán barátom, ne játszsunk; mást tegyen bolondná, ne engem.“ — de a mint vérfagyaló tekintetét rám vetette, elhaltak ajkaimon a tiszteletlen szavak.

— S a város neve? — kérdém félénk kíváncsisággal.

— Debreczen felelte ő fleigmatikus nyugalommal.

körülményre, mint kívándorolt hazánkfainak érdekeire a honossági törvény reviziójának akuszükségét és akkor épen ezen paragrafusra is kilehet terjeszkedni és annak idejében javaslatlalt lépni a ház elé. Ezt határozottan ismétlem a kormány nevében. Tehát ha nem vagyok tévesen informálva, ha ez megnyugvást szül, ezt igen szívesen megteszem. (Általános élénk helyeslés.)

Polónyi Géza saját és elvtársai nevében kijelenti, hogy tudomásul veszi Tisza választát, azon reményben, hogy kormány nem fog késlekedni a honosítási törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslat be nyújtásával. (Általános helyeslés.)

Tisza Kálmán újból kijelenti, hogy Kossuthot ma is honpolgárnak tekintinti, most többet mondani nem akar.

Ezután az elnök boldog új évet kívánván a ház ülései, elnök elítetésével január tizenegyedikéig elnapoltattak.

Egy kis ellenőrzés.

Igazán komikus. Valahányszor az új előfizetési idő elkövetkezik, a „Debreczen“ feljajdul, hogy mi kötekedünk vele, s kisebbiteni akarjuk a közönség előtt. Hát igazán olyan kiskorúnak nézi a „D-n“ a közönséget, hogy az magától nem jön rá arra, hogy mit tartson arról a lapról, s annak karcolatairól. Kell is azt kisebbiteni; meg nem is lehet azt jobban, mint a mily művészzel ahoz annak szerkesztője ért. — Mi ha csak tehetjük elkerüljük az alkalmat s még a kihívásra sem felelünk, mert egyelőre nem szívesen állunk szóba azzal a lappal. Örömmel halljuk, hogy januáriustól kezdve már olyan kedvező viszony jöhet létre a két helyi lap között, mint Szegeden van, a mennyiben a „D-n“ szerkesztését annak derék, jellemes, szorgalmas segédszerkesztője Kósa Barna veszi át.

Egy T-r nevű ur azt írja a „D-n“-ben, hogy a decz. 9-diki tisztújítási értekezleten megjelentek összes száma nagyon messze áll a 180-190-től, (a mennyit mi irunk tudósításunkban) még ha a gúbiöket is választóknak nézte vala a referálói nagytöveg. Azt is állítja T-r ur, hogy az értekezleten tett indítványok „holmi dilettánsok ordítóásával jutottak zöld ágra“.

Erre először is az a megjegyzésünk, hogy tudósítónk soha nem szokott nagytöveggel

Debreczen a Holdban!? Felkaczagtam. De Jonathán komolyan s jóakarólag figyelmeztetett, hogy csak nézzek körül s meg fogok győződni róla.

Ujja érintésére hátra fordulok s előttem áll két hatalmas tornyával a nagytemplom, melyről Jonathán elég vakmerő volt azt állítani, hogy télen légfűtéssel fűtik s többé nem hűtheti benne halálra magát senki, a kit lelkeinek tiszta áhitata télen is elvisz az isten házába.

A templom előtt pompás közkut állott, nagy kömedenczével, melyből magrasa szökve bugyogott fel örökkön, szünetlenül a víz, bőszes dus áradatával egy nagy város megfi-zethetetlen hasznára.

Némi kétkedő tartózkodással kérdeztem meg Jonathántól hogy vajjon ezt is Zsigmondy furta é? Mire ő ravasz mosolylyal diplomatikusan begombolközva sokat mondólag halgatott. Arczából azt a gondolatot olvastam ki, hogy ha az furta volna, ugy még ma is ott állana a holdbeli Debreczen nagyobb díszére szép főterén a fabódé, melynek titkait avatatlan szem ki nem fürkészheti.

A kut körül szépen parkozva, s disznóvénnyekkel és cserjékkel beültetve volt a tér. Itt ott padok a fáradtak és üdülők számára.

Jonathán felhívta figyelmem e nagyszerű vízvezetékre, melynek közvetítésével e kut látja el pompás ivó vízzel az egész várost, ez szolgáltait alkalmas lágy puha vizet főzéshez, mosáshoz; sőt még az utcákat is ezzel locsolják nyáron át a nagy melegben. De csakis a meleg füledt lég felfrissítésére, mert porról ugyszólván szó sem lehet. Az utcák, még a mellékutczák is egészen keresztül ki vannak kövezve; a végtelen poros, országutnak s nem utozának való makadám teljesen kiküszöbölve; a házak alatt mindenütt beton vagy aszfaltjárda, ki egészen a erdei aléig; az allén, melynek lombos százados fái nagy, ánu

nézni s most sem azzal nézett; másodszor pedig ha az a gibicz és dilettans, a ki T—r ur állítása szerint azon az értekezleten segített számot szakporitani és ordítani, valami csodálatos módon (T—r ur azt állítja, hogy Isten ugyan nem, hanem a főispán cselekszik csodákat) — mind választóvá és pedig Szinay párti választóvá változék át: — a tisztújító párt még se lenne népesebb csak egy száz emberrel se.

Olyan sok gibicz és dilettans volt ott.

Hogy még egyszer foglalkozunk T—r urral.

„Biztosan merjük állítani — írja, hogy a lakomázók közül igen soknak megjelent az elárluni szándékolt tisztárs, a megtagadott jó barát képe.”

Talán csak nem oda ezé az ezel T—r ur, hogy valaki ilyen nevet találjon ki:

„Tisztújító párt a „jó barát” s ághoz.”

Laptársunk aligha le nem dorgálná érte?

A mi t. laptársunk, különben már vagdalkozik, a miért elevenére találtunk tapintani.

— Felszisszen rá s azután szójátékokkal, viccekkel meg afféle jezsuita reserva mentálissal próbálhatja a sebet enyhíteni. A „vasora párt” nevet ismételtel használja és bocsánatot kér tőlünk, mert nem tud neki más nevet adni.

Szinte hihetetlen. Hiszen a „Debreczen” néln tán nincsenek is bornit emberek?

Egyenesen a f. szerkesztő urhoz is fordulunk (ámbar ezt gyöngédtelenségnek veheti aggályos szembajában). A f. szerkesztő ur ugyanis, mint lapjában olvassuk. Szepessy G. Gusztáv urhoz levelet intézett azon kérelemmel, hogy igazítaná helyre a felszámolásban lévő csukorgyár részvénytársulat vasárnapi közgyűléséről írott tudósításunknak ama részét, mely Szepessy G. urnak ott elmondott beszédét tartalmazta, és a melyet mi „rosz akarattal a „D—n” ellen fordítottunk.”

Engedjen meg a f. szerkesztő ur, — de nem elég figyelmesen olvasta el azt a tudósítást és egészen felesleges volt Szepessy G. urhoz levelet intéznie. Mert Szepessy G. urnak nem volt mit helyreigazítania, mit megczófolnia. — Ő a f. szerk urhoz intézett válaszában is lényegileg ismétli azokat, a miket a közgyűlésen is elmondott s azt, a mit megtagad — másként nem is tehetett — nem ő — hanem K o m l ó s y ur Arthur ur mondotta.

Hogy azonban ama „pecániaris érdekek”-et, mely kifejezés úgy látszik nagyon zokon esik f. szerk. urnak. Komlóssy ur, hogyan és kire értette, azt sem ő, sem tudósítónk bővebben nem fejtegette. — i — s.

A Felolvasókör utolsóelőtti estélye.

(Dr. Tüdös János: Utazás a holdba. Szabolcska a Mihály: Egy ismeretlen világrész.)

A derék Holubnak nem volt elég, hogy a sötét világrész fekete emberei többször majd fölfalták a feleségével együtt, még Debreczenben is ki kellett kápnia némely dühös chauvinistáktól, hogy meri befertőztetni az ő Wiener-deutsch nyelvvel a debreczeni magyar levegőt. — Pedig hát mi debreczeniek is nagyszerűen kezdjük élvezni az ő merész

latomra itt a holdban nem csonkították le tövig — véges végig fivom porond.

Kezdem hitelt adni Jonathánnak, hogy csakugyan a holdban vagyok.

A főtérben pompás paloták, háromemeletes bérházak s néhány nagyszerű középület vonta magára figyelmemet. Középen a modern stvban épült impozáns városháza, a holdbéli Debreczen büszkesége, mellette az Igazságügyi palota, melynek egész első emeletét a kerületi királyi tábla foglalja el. Legelőbb így magyarázta Jonathán, mit azonban én eleinte nem hittem el neki, csak akkor, midőn ismételve figyelmeztetett, hogy a holdban vagyunk. Meglepett a nagy és díszes közlemezési csarnok is, mely itt a holdban már régesrégén készen áll, de csak itt a holdban. Még jobban elragadt a roppant collegium épület, ez a valóságos architektúra remekmű nagyszerű görög oszlopokon nyugvó frontjával, széles lépcsőzetével. Önkénytelenül felkiáltottam hogy ime ez már a tudományok méltó székhelye Jonathán pedig magyarázólag megjegyezte, hogy itt a Holdban nem oly szándékkal szokták építeni az iskolákat és collegiumokat, hogy azok szükség esetén kaszányai cizókra is alkalmasak.

Legjobban elbámultam azonban a hatalmas kórházépület láttára, melyben 500 beteg számára van hely. Tágas tiszta, czélszerű sőt gazdag berendezésű, melyre méltán büszke lehetne a főváros is. Mikor azt megtekinttem, ha addig kételkedtem volna is, meggyőződéssé érlelődött bennem, a kit, hogy nem lehetek másutt, mint a Holdban.

A természet törvényei a Holdban is azok lévén, a mik a földön, éreztem, hogy gyomrom korog. Figyelmeztettem a tiszteletreméltó Jonathánt, hogy mennék talán ebédelni a Bikába.

[Vége köv.]

Afrika utazásának hatását. Nem hiába mondják, hogy a példa buzdít. Belőlünk is kitor a vállalkozó szellem és eget kér. — Egyszerre két világtávoz fiatal ember támad közülünk és egyik a holdba, a másik egy ismeretlen világrészbe indul felfedező utra.

No ezért megbocsáthatjuk Holubnak a német előadást.

Az egyik világtávoz dr. Tüdös János, a fiatal ügyvéd (no lám nem csupán a törvényszéki pertárakba szeretnek járni ezek a fiskálisok) s lapunknak Bors név alatt író munkatársa. Különben ő a vakmerő eszmét közvetlenül nem Holubnak, hanem egy néhány pohárjór bor és egy csésze thea behatásának köszönheti (bor és thea udvari szállítójának nevének volt elhallgatnia azok érdekében, a kiknek nem igen szoktak eszméik lenni). Utitársa és cicerone-ja Laboulaye ördögös varázsolója Dream Jonathán ur volt, a kivel „az első magyar föld és hold közötti légvaspályán” zónázott el a holdba, a hol Camille Flammarion szerint „minden ugy van, a hogy lennie kell.”

A mi hold-utazónkat Dream Jonathán ur a holdbéli Debreczenbe vezette, a holdtér minden ugy van, a hogy lennie kell.

Bámulatos dolgokat hallottunk arról; hogy többet ne említsünk: ott

a nagytöplomban légfűtés van;

előtte pompás közutnak vizsugarai lo-csognak (igaz, hogy azt a kutat nem is Zsigmondy furta); a nagyerdő állé százados fát nem csonkították le;

a Piazz-utazón fényes paloták: városháza, királyi tábla, árucarnok (erre Balkányi Miklós nagyot sóhajt);

de valamennyi közt legszebb a közkórház és legjellemzőbb, hogy ott a szintársulat zsufoolt házak előtt játszik és a szinigazgató meggazdagszik (erre meg Valentin sóhajt nagyot);

a város birtokai ott 2—3-szor annyit jövedelmeznek stb. stb. (Lásd bővebben lapunk mai tárcájában).

A szellemes felolvasásnak hálás publikuma volt. A kör alelnöke nt. Csiky Lajos is érdeme szerint méltányolta: öt percnyi szünetet adott utána, — de a mely nem került 63 frba, a mennyibe az országgyűlési öt perczek kerülnek.

Dr. Tüdös János holdbéli utazásának egyébiránt — mint értesültünk más tekintetben is nagy eredménye lesz. — A nemes város — a földbéli Debreczen — küldöttséget készül meneszteni a holdbéli Debreczen mintaszerű intézményeinek tanulmányozására. Különösen a főszámvévo ur érdeklődik legdühöbben az expedítő iránt, mert a regálé vált ság után és a nagy kölcsön előtt nagyon szeretné kipuhatólni, miképen lehetne Debreczen vagyonának jövedelmeit emelni?

Az öt percz eltöltével Szabolcska Mihály szénior és szintén a mi lapunknak munkatársa, lépett a felolvasó asztalhoz. — Ő is egy nagy utazásról számolt be: „egy ismeretlen világrészről” érkezett meg. — Nem tudjuk, mikor állott nagyobb veszélyben Miska barátunk, akkor-é, mikor ezt a tanulmányozó utat élesen kutatva, éberem figyelve megtette, vagy most, mikor utjáról beszámolt néhány férfin kívül csupa tüzes szemű leányokból és fiatal asszonyokból álló hallgatóság előtt.

A bűnös ösvényen.

Regény 1 kötetben. — Irta: R. P. O.

(Folytatás)

Roxane egész valója határtalanul fel volt zavarva. A keblében szunyadó parázs hirtelenül óriási lángban esapott fel. Mindig szerette ezt az embert és csak vele volt igazán boldog az életben. És ez az ember most sebb, mint valaha. A szó teljes értelmében férfi, kinek szerelme végtelen gyönyört nyújthat az őt szerető nőnek. Mit tegyen? Szeretett volna hozzá rohanni és porig megalázkodva, a bűnbánó Magdolnaként bocsánatért esedezni. Minő kárhozatos örülltség ragadta el — e kimagasló férfi közeléből! Az emlékezés gyors szárnyain vissza repültek gondolatai az édes multba, mint hirtelenül fölviláogó fény sugarak előtt állott, egykori holddózsája, minden legcsekélyebb részletével. Téveteleg jártatta körül lábán égő szeméit az itt összegyűlt embertömeg felett, s nem talált felzaklatott fájdalom vasjadásainak megalapodást.

Érezte, hogy ez a találkozás új fordulatot ad életének, azt hitte merészen szembe nézhet most már annak a férfinak, ki egykoron uralta idegeit. Csalódott, élete egy új, végszetszerű pházisba jutott rögtön. Szerelme nagyobb és lángolóbb mint valaha, nem tudta elefejtetni azt az embert soha és most örületes, romboló, pusztító szerelmek fakad ki kebléből látásánál, mely mint a vulkánok tüzlávjája elperzsel és eléget mindent, a mit megérint.

Rossz vére örületes hullámszája folyton azon ember felé kergette. Beszélmem kell vele! látnom kell! meg kell mondanom, hogy még mindig szeretem, még mindig imádom. De hogyan jussak közelébe ennyi ember jelenlétében? Hogyan? Végére is elkísérteti magát a kullisák mögé, ismeri a járást, az odajutathatás módját, csak egynehány éve, hogy ezen a szinpadon énekel, ismeri azokat a szik feljárókat és folyosókat ismeri azokat a kis kopár falu fehére

Valóban féltettük a mi barátunkat, már csak azért is, mert igen-igen sok igazat mondott az ismeretlen világrészről: — a női szivről.

Ő maga is szepeghetett, mert némely igazságokat el is hallgatott. No de ezért az igazságtalanságért meg engedelmet kért.

Azt hisszük, a női szivek tulajdonosai szivesen betudták ezt az ő hibáit.

Volt még más hibája is az ut ismertetésének. Az ösmeretlen világrész határainak leírását nem merítette ki minden oldalról.

Hagyjuk azt. — A felolvasás tele van találó hasonlatokkal, képekkel és szellemes ötletekkel, melyek folytonosan élénk derültségben tartották a szép nemű hallgatóságot. — Ezt a felolvasást is közzölni fogjuk, abból jobban megítélheti a kedves olvasó: milyen ügyesen és kedvesen tud írni a női szivekről is ez a papnak készülő Szabolcska Mihály.

Mindig ilyen felolvasásokat a milyen ez a kétfő volt s akkor hibátlanul a földön lévő Debreczennek is lézen olyan Csonkoni köre, a milyenről a tiszteletreméltó Deam Jonathán ur a holdbéli Debreczenben mesélt dr. Tüdös János urnak.

Napi hírek.

Királyi tábla és Debreczen. Tegnap közöltük, mely vármegyék irtak fel eddig az országgyűléshez azért, hogy egyik királyi tábla székhelye Debreczen legyen. — A névsorból kifelejtettük Ugoosavármegyét; ezt is vegyük tudomásul azok, a kiket érdekel.

Népesedés. Debreczenben decz. 1-től decz. 7-ig terjedő heten született ev. ref. (1576—1604 anyakönyvi tétel) élve 11 fiu, 15 leány, halva 1 fiu, 2 leány, együtt 12 fiu, 17 leány — 29 (24 törvényes, 5 törvénytelen.) Egybekelt 22 pár. R. kath. élve 1 fiu, 1 leány — 2 (törvénytelen.) Izr. (135—137 anyakönyvi tétel) élve 3 törvényes fiu. Egybekelt 1 pár. Született összesen 16 fiu, 16 leány — 32 gyermek. Meghalt ezen idő alatt 12 fiu, 15 nőnemű — 27 egyén. Ezek közül ev. ref. 23, r. kath. 4.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara — legközelebb tartott ülésében ö t s z á z forint segélyt szavazott meg a nagyvárad i középkereskedelmi iskolának, a pártoló egyesület választmánya által hozott intézet kérelemre. Ezen adományozás alkalmából a „Nagyvárad” következőket írja: A kamara e ténye fényesen bizonyítja, hogy nemcsak hivatásának magaslatán áll, hanem felülemelkedett a lokális érdekeken akkor, midőn a kereskedelmi műveltség és szakoktatás fejlesztésére emelt intézet részére biztosítja támogatását. Megvagyunk győződve, hogy a debreczeni kereskedelmi és iparkamara e ténye városunk minden körében a legőszintébb elismerésben fog részesülni.

Tisztújító közgyűlés. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága 1889. évi december hó 19 ik napján d. e. 9 órakor tisztújító közgyűlést tart. Tárgysorozata ez: 1. Hajdúvármegye választás alá eső összes tisztviselőinek megválasztása 2. Közigazgatási bizottság killepő tagjai helyeinek választás utján betöltése. 3. Központi választmány. 4. Állandó választmány. 5. Igazoló választmány. 6. Bíráli választmány. 7. Statisztikai bizottság.

meszelt öltözöket, melynek falaira az egyik másik színész a nevet firkantotta, az itteni szereplése év számával, itt-ott egy színészárs slihouettejét is néhány vonással rajzolva, nagyon jól ismeri azokat a regényes szobákat az egyszerű festetlen asztalaikkal, ezek egyikebe fogja behivatni egykori szeretőjét. Megmondja neki, hogy megint az övé akar lenni, ráveti örületes hűvel és többé soha semmi sem szakíthatja el tőle.

És roppant emótiójában már szólni akar az egyik buggó udvarlójának, midőn szembetűnik neki rögtön, hogy a látszóvegek egy páholyfelé vannak irányítva.

Gyönyörű szöke nő. Nézze csak grófnő, a művészi felelőse, mondja hevenyében az egyik imádó.

Roxane odatekint, nyomban összerázkódik, remegő ajkáról halk felkiáltás hangzik fel, megismerte azonnal, a kedves kis szöke Paulát, a ki ott állt szelid bújától sugározza és nemes finom arca halványosága a fiatal anya magasabb igazétét tüntette elő.

Mi léte? Roxane, mi baja, rémitően halvány.

Vezessenek ki, nagyon rosszul vagyok. Szólítsák elő a kocsi és menjünk. Menjünk, érzem, erőm végleg elhagy.

Irgalmatlan kínok között töltött éj után, másnap már a délelőtti órákban, a roppant izgalomtól dultan, a grófnő Korondinéhoz hajtatott, ott hirt fog hallani Pelérdit.

A tisztes és ünnepelt írónőt írásztala előtt találta ülve.

Zavarom. Őh ezte bocsánat, kiáltá fel Roxane nyugtalanul tekintve a ház urnőjére, kit rendszeren a szellemes blue stockingnak csufolt.

Nem tesz semmit. Nagyon örülök önt itt láthatni. Lássá folyton dolgozom. Oh! a szerkesztőségek egyre ostromolnak. Ah! a mostani regényem, meglátja kedvesem, általános ámulatot fogok kelteni, nem közönséges probléma, nem, nem egész valami új aparte dolog, mondá vidáman mosolyogva és kezeskét öröndetesen dörzsölgetve az írónő. Tudja a szerelem gyermeke

S. Egészségügyi bizottság választás utjáni megalakítása. 9. Lótenyésztő bizottság megválasztása.

Meghívás. A megalakult debreczeni vidéki baromfi tenyésztő egyesület folyó évi december 15 én, vasárnap délelőtti 10 órakor a városháza nagytanácstermében közgyűlést tart, melyre az érdeklődő t. ez. közönséget ezennel van szerencsém meghívni. T á r g y: Az egyesület alapszabályainak bemutatása és elfogadása. Az egyesület érdekében teendő további intézkedések. Esetleges indítványok tárgyalása. Debreczen, 1889. decz hó 12-én. N á n á s s y F e r e n c z elnök.

A debreczeni ügyvédi kamara dr. Nagy Kálmán ügyvédet a kamara lajstromába fölvetette.

Zeneestély. Erfurt Hugónál (a Vilmos Lajos féle vendéglőben) holnap, pénteken este zene estély lesz a Magyarai testvérek közreműködésével. Ugyanott holnap k i t ü n ö b a j o r s ö r csapatotatik.

Az elhízási gyógymódja. Zola Emilt, a híres naturalista regényíró közelebb a Tribuna olasz újság egy munkatársa látogatta meg. Zola elmondta a látogatónak származását. Olasz származású. Elmondta, hogy nem régen még szegény volt, most azonban már az „Assomoi” és „Béte humaine” című regényei meglehetősen jövedelmezvén, jobb módúban van. A hírlapíró meglepetését fejezte ki, hogy Zola, mióta nem látta, menyire megifjódott. Régebben vasokos, kövér ember volt, most pedig egészen karcsuvá lett. Ah, felelt Zola, ezt a véletlennek köszönöm. Raffaelli festővel találkoztam egyszer egy előadásban s a mint a székek közt kövérésem miatt nehezen tudtam mozogni, elpanaszoltam, hogy milyen bajos a kövér ember állapota. Csupán öntől függ, szölt Raffaelli, hogy ne legyen kövér. Megkérdeztem tőle a titkot. Semmimem egyszerűbb ennél. Ne igyék többé, ez az egész. Másnap a reggelinél megemondtam feleségemnek Raffaelli tanácsát Feleségem bolondságnak tartotta a dolgot s kijelentette, hogy abba ugyan bele nem egyezik, hogy többé ne igyam. Hátha mégis megpróbálom. Úgy történt. Azóta nem iszom sem bort, sem vizet s karcsuvá lettem. Tíz nap alatt épen tíz fontot fogytam, három hónap alatt negyvenöt fonttal lettem könnyebb. Ime ebből áll megfiatalodásom egész titka.

Talált libák. Ne tessenek fére érteni, nem amolyan libákról van szó, csak emily nekről. Amolyan libákkal inkább az történik meg, hogy elvesznek, s nem az, hogy megtaláltnak. Mert mikor megtalálják őket, akkor már többnyire nem libák. — Hát két ilyen mindig libának maradó liba találtatott bitangolásban. Egyik a Varga utcán s ott is veheti át tulajdonosa a 2180-dik sz. házánál, a másik Czegléd-utczán s ez a városistállójában vagyon.

Biharmegyei hírek. — Kereskedelmi palota Nagyváradon. A nagyvárad kereskedelmi társulat, mely most szervezkedik, kereskedelmi palotát szándékozik építeni. Nagyvárad tekintélyes kereskedői megannyian beiratkoznak az alakuló egyesületbe, melynek Döry báró főispán, Beóthy alispán, Sal polgármester is tagjai lettek. — A megyei közgyűlés elé, mely e hó 27-én megy végbe, meggyeszerre nagy érdeklődéssel tekintenek. — A diószegiek Kossuthért. A képviselőház hétfői ülésén terjeszté be az elnök Bihar-Diószeg városának az 1879. évi 50. t. ez. 31. §-ának

adja meg a bonyodalmat, na hiszen majd fogja olvasni, a „Fremden Blatt” már fogja hozni legközelebb német nyelven is, kényes izlésű lap regényei a legválogatottabb termékek.

— Oh! már lázas nyughatatlansággal várom új művét, az ön szelleme oly magásra fölragadja az embert viszonzá sikerült lelkesedést színléve Roxane, ki soha még egy könyvét sem olvasta el a termékeny írónőnek. Eljöttem önnel gratulálni a tegnapi est sikeréhez, ugy mond hevenyében máshangba átsapva.

— Oh! tudja-e, hogy Pelérdit én nyertem meg ügyünknek?

— Hallottam! kiáltá Roxane, kit ez már remegőse hozott.

— Nagyszerű ember ez a Pelérdi, emelkedett lelki művészi, dicseretere szolgál, hogy örömmel fogadta a szűkölködők és nyomorban szülő telebarátaink érdekében tett kéresemet. — és neki hevülten folytató: Pompás műterme van, minden oldalról elhalmozták munkával. Sok szerencséje van ennek az embernek, a hir és a gazdagság áll előtte. Ah! és minő megindító mariage, a boldogságnak a netovábbja, mely élénkbe tárul, mihelyest a kedves lakba belépünk.

— És hol lakik? ideges reszketéssel kérde nyomba Roxane.

— Az Andrassy-ut végén, egy igen szépen épült villában, tudja az a legújabb épület, igen ott a szegletnél.

— És nagyon szereti a nejét? Azt mondják nagyon szép nő? kérde erőmegtesztésén elpálástolva kétségbeesését a szerencsétlen Roxane.

— Gyönyörű, jól nevelt és finom izlésű nő, a ki megérdemli azt a gyöngéd és benső elragadtatást, melylyel őt férje boldogítja. És aztán az a kedves kis gyermek, mondhatom önnök, valóságos kis angyalka, az a szöke bété.

Mint mindmegannyi éles nyíl fordultak ezek a szavak Roxane szívébe, előre hajolva, merev félelemességgel, reszketve lélegzetvétellel hallgatta Korondiné magasztoló beszédét.

(Folyt. köv.)

módos
vá r a
szakér
térkép
képet
hivata
Orbán.
P ó t - v
miatt
tartha
marha

közele
keresk
seiket

paszta
ünnep
egysze
tani,
tölette
lőkhöz
de kü
é v i
szített
veske
dájába
szerele

Január
tatik,
legálá
bizotts
melyet
lasztot
Imre t
lentéke
nek. A
vábbá
sabbat
tott,
ügyek
mely
Kenéz
urakbó
és nem
meghiv
K i r á
a váro

szó al
és bet
jelszó
kor tá
rendez
ki a k
ros ifj
1890-ó
„Koro
és be
táncz
1 frt.
8 órak
tása n
utozai
László
vigalo
közön
tatnál
jó hir
Még.
Sagy.
tatand

Emily
nagy
hangz
igyek
regény
E(rnő
pöbka
közön
szék
E(dua
nem a
sem a
Páris

irodát
hatná
képes
uram,
lágon
igazán
a vált

„Minc
orvos
s anj

módosítására vonatkozó kérvényét. — Nagyvárad térképe. Berger Sámuel egy szakértővel elkészítette Nagyvárad nagy téri térképét, mely igen jó szolgálatokat fog tenni hivatalokban és iskolákban egyaránt. A térképet a végleges sokszorosítás előtt Sipos Orbán, kir. tanfelügyelő is át fogja nézni. — Pótvásár. Mivel a száj- és körömfajás miatt a f. hóban a marhivásár nem lesz megvártható, Nagyvárad városa folyamodott pótmahavásár tarthatásáért.

A karácsonyi és újévi ünnepek közeledtével lapunk kiadóhivatala kéri a kereskedő urakat, hogy ünnepi hirdeteiket idejekorán feladni sziveskedjenek.

A menüiben nyomdánkat régi tapasztalatok alapján december hóban az ünnepek közeledésekor megrendelésekkel egyszerre s tömegesen szokták elárasztani, a nyomda művezetősége azon tiszteltteljes kérelemmel járul a megrendelőkhöz, hogy körleveleik, számlalapjaik, de különösen névjegyek és egyéb újévi üdvözlő nyomtatványok elkészítése iránt már most intézkedni sziveskedjenek a „Debreczeni Ellenőr“ nyomdájában, melynek újabb és gazdag felszerelése csak a napokban érkezett meg.

A kiadóhivatal.

Az idei farsang.

„Tornaegyletünk táncmulatsága, mely Január hó 11-én a „Bika“ disztermében tartatik, ugy látszik népszerűségnek örvend, — legalább azt kell következtetnünk a rendező bizottság részére kibocsátott aláírási ívből, melyet mintegy 50-en írtak alá. Tegnapi választotta meg a bizottság elnökét Márton Imre ur személyében, kinek neve egyik jelentékeny biztosítéka a táncmulatság sikerének. A bizottsági ülés határozatai közül továbbá mint legjellemzőbbet és legtapintatosabbat kell kiemelnünk, hogy elvül kimondott, miszerint óhajtanánk, hogy az anyagi ügyek elintézésénél a szűkebb körű bizottság, mely az elnökön kívül Bészler Lajos, Dr. Kenézy Gyula, Szabó Sándor, Jeney Miklós urakból és a titkárból áll, a takarékosságot és nemes egyszerűséget tartsa szem előtt. A meghívók már nyomtatnak. — Mindazok, kik meghívókra igényt tartanak, jelentkezhetnek Kiriály Gyula polgármesteri titkár urnál a városházán naponként d. e. 10—11 ig.“

A rendezőség. — Értelme, munka, szorgalom. Ezen jelszó alatt a debreczeni iparos ifjúság önképző és betegsegélyező egylete működik. — Ez a jelszó komoly és vig dolgaiban; akkor is mikor táncvizigalmat rendez, mert jan. hó 18-án rendezendő báljára ezen jelszó alatt bocsátotta ki a következő meghívót: „A debreczeni iparos ifjúság“ önképző- és betegsegélyező egylete 1890-dik évi Január hó 18-án Szombaton a „Korona“ vendéglő termében saját pénztára és betegsegélyezési alapja javára zártkörű táncvizigalmat rendez Belépti-díjsemélyenként 1 frt. család jegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté 8 órakor. Belépti-jegyek a meghívó előmutatása mellett előre válthatók, az egylet várad utcazi helyiségében, Huber József, Lőrinczák László és Székely József urak üzleteiben, a vizigalmi napján a pénztárnál. Felülvezetések közönséggel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Ételek és italok kiszolgáltatásáról a jó hírű vendéglős fog gondoskodni. Zenés Magyar Testvérek zenetársulata. A rendezőség. E meghívó a belépésnél kívánatra előmutatandó.

Apróságok.

Zola nyilatkozatok. A híres francia regényírónak, Zola Emilnek névrokonai, kik Franciaországban nagy számmal vannak, most nekünk hasonló hangzásból hirdetések és nyilatkozatok utján igyekeznek tőkét csinálni. Így Zola legújabb regényének publikálása alkalmából egy Zola E(rnő) nevű páimheui kereskedő a párisi lapokban hirdetését tett közzé, melyben inti a közönséget, nehogy az ő czégét összetéveszték a Zola Emilével. Most egy chatoni Zola E(duard) figyelmezteti a közönséget, hogy ő nem azonos sem a páimheui Zola Ernővel, sem a párisi Zola Emilével. E különös reklámok Párisban nagy derűtséget keltenek.

Kellemetlen hír. X. kereskedő elmegy egy tudakozódó irodába s a főnöktől azt kéri: „Nem mondhatná ön meg nekem, vajjon Y ur fizetés-képes-e? Váltóm van ő rá.“ — „Ő! tükéletesen, uram, Y. ur a legtisztességesebb ember a világon: valóban kár, hogy v a k.“ — „Csak nem igazán? Hisz akkor tönkre vagyok téve, mert a váltóm láttra szól.“

Fürdőn.

A. „Ki az ön orvosa?“ — Kohn Mór: „Minek nekem orvos? Szomszédomnak van orvosa, s mikor ez hozzá megy, halgatódzom s amit neki rendel, — én is azt használom.“

Színház.

— Mondja meg uram, mi lehet az oka annak, hogy ezt a szellemes három kis darabot, melyet színházunkban még elő sem adtak — aránylag ilyen kis közönség nézi végig — kérdeztem a tegnapi előadás alatt egy ismerősömtől.

— Hiszen elegendő vannak. — Azért mondtam, hogy aránylag kis közönség — mert azt hiszem, hogy Kamakitznak nagy része van benne, hogy ennyien is vannak — s a kisebb rész, melyet a „Légy aranylakadalmán a virágfakadás“ érdekelt.

— Hja uram, nincs pénz, szűk világban élünk — s a mi a kenyérre kell, azt nem adhatjuk a színészeknek.

Elhallgattam. Beláttam, hogy igaz van. A kenyér a test, — a művészet a lélek tápláléka. S különben is a lélek kevés embernél éhezik. Többnyire csak küzdeni szokott — s újabb táplálékra nem is vágyik.

Az előadásról hazafelé menet, elgondolkoztam rajta, hogy miért is élünk ilyen pénzsűk világban, hogy az emberek egy részénél a szellemi élvezetek megszerzésének anyagi feltételei teljesen hiányoznak. Óriási a küzdelem a létért, sok az ember, kevés a pénz — s szembe jutott Madás egy mondása: miért nincs több főka s kevesebb ember!

Mentem, mendégéltem, s mindenfelé a sok koreszmából, kávéházból kihallatszott a vigláma, a cigányzene.

Szélitiben, hosszában mulatnak az emberek — s csak a színészet oltára nem jut egy fillérük sem. Hiába, a lélek nem éhezik. — Miért is nincs több főka!

Az előadók apróságok közül legkedvesebb a Murai „Virágfakadás“-a. Gyöngéd, poetikus apróság. Szerelmes ifjú pár évődése, lopott csókok gyönyörűsége, a melyekre a szerző az ifjúság aranyos hálóját terítette. Azt az időt festi, mely az életben csak egyszer jó elő — az ifjúság, a boldog szerelem aranyos napjait, — a melyet deresedő hajjal, hűlő szívvel be sokszor vissza fogunk még sirni.

S pompában beleilt a szerző által tennett ezen idyllikus keretbe Palotai Piroksa (Nelli), a ki természetadta sok előnyeivel igazi tehetséget s művészi ambíciókat párosít. Az ifjú, művészi lélek zománca ragyogott minden szaván, minden mozdulatán. Igen jó volt Püspöki, a mindig kitörni akaró, de azért a házasság jármát türelmesen hordozó férj szerepében. S omló (Laci) is sok kedélyvel játszta a szerelmes fiatal legény szerepét.

Két kis bakfis nézi a „Virágfakadás“-t. S valahányszor elcsúsznak egy csók a színpadon, mindig csókra csúcsorodnak az ö imádatok kis ajkai is.

— Te! — sugja az egyik, — az a Nelli még se szereti nagyon Lacit.

— Miért? — Mikor Béla hozzánk jön, nem várom meg, míg ő vesztegeti meg Zsuzsit, hogy a mamát mindig kihijja a szobából, — hanem én magam szoktam neki adni előre a megakarított pénzemből.

S a kicsinek igazza volt. Laci és Nelli a színpad két végére állnak s ugy szaladnak össze csókra, ölelésre. Lent a földszinten egy kopasz fejű öreg ur szomorúan tünteti a zsebét a zsebkendőjével s felsóhajt:

— Ezt sohasem próbáltam — s többé talán nem is próbálhatom.

Talán? Talán bizonyosan.

Az „Aranylakadalmán“ témája az, hogy a szerelem nyolczvan éves emberek is képes eszté venni. Az öreg gróf (Rakodczay) épen aranylakadalmát tartja, mikor betoppan egy régi barátja (Balassa) aki elmoudja neki egy hatvan év előtti szerelmi viszonyát. Persze a leány hűtlen lett, s a jó barát nőtlen maradt, hanem azért még most is sajog a szíve, s boszút akar állni azon, aki elfordította tőle imádatja szívét. Kisül, hogy a hűtlen nő a gróf neje — s erre a jó barát a gróft párbajra hívja, megboszulni a nő hatvan év előtti hűtlenségét. Természetesen a párbajból semmi sem lesz — s mindkét öreg eszére tér, (a régi jó barát már akkor, mikor meg nem házasodott.) Mindenesetre egy kicsit komikus a két öreg hősködése. Hiába, nyolczvan éves korban inkább gondol az ember az ágymelegítőre mint az első ideáljára. Balassa igen jó volt a vén rokkant katona szerepében, a ki még szeretné a fiatal hadnagyoskát játszani, ha rozzant csontjait engedné.

Rakodczay jobb lenne ha csak rendezne. Guiard kis monológiát, a „Légy“-et ügyesen adta elő Péchy. Azt hiszem sok férj uram felsóhajtott, hogy ez az átkozott légyfűmiért nem volt ott az ő lakadalmánál is!

Kamakitz talán a legügyesebb mutatónyát mutatta be tegnapi. Körübelől hét méternyi bambuszrudat egyensúlyozott a vállán, s a rud végén Kamakitz chen tornázott. Bizonyára a felesége, azért nem félti!

Julius.

Közgazdaság.

A zónatarifa kiterjesztése. a zónatarifa a magyar-északkeleti vasut és a kassa-oderbergi-vasut magyar vonalán eddig oly alkalmazásban volt érvényben, hogy az utasoknak a magyar államvasutak vonalaira való átlépésénél sajátig két vasut-zóna szerint való díjszabályozást kellett megfizetnie. Január elsején azonban az a nevezetes újítás lép életbe, a mely szerint a külön számítás megszűnik. Ezáltal a menetár annyiban csökken, hogy a Budapestről az ország határára való utazásnál Munkácsra, vagy Ruttkánra, vagy az egyik vonalról a másikra való átmenetnél is csak egysége zóna szerint kell a díjtételt fizetni — Mint egy párisi távirat jelenti, francia vasuti társulatok egy mérnököt küldenek Magyarországra a zónarendszer tanulmányozására.

Iparosok és kereskedők figyelmébe. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. é. deczember 5-én 65035 sz. a. keletirátával megengedte, hogy Szabolcs megye területéhez tartozó Nagy Kálló községben a f. é. november 23-ra esett, de elmaradt országosvásár helyett f. é. deczember 19-én pótvásár tartassék — Miről az érdekelt tudomás vétele végett ezennel értesítettnek Debreczen 1889 deczember 11. a kereskedelmi és iparkamara.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank havi forgalma.

— 1889. November hó. —

Bevételek: Pénzkészlet 1889. okt. 31-ről 6306 frt. 46 kr. leszámitolt váltók után 230867 frt. 70 kr. leszámitolt előlegek után 3291 frt. leszámitolt kötvények — frt. kamat 5809 frt. 38 kr. könyvtételek 47000 frt. 25 kr. szelvény eladás — frt. — kr. ércpénz eladás 493 frt. 86 kr. értékpapír eladás 1160 frt. 18 kr. folyó számla 283738 frt. 71 kr. előleg bélyeg 16 frt. 95. jutalék 18 frt. 22 kr. házjövdelem 1064 frt. 58 kr. nyomtatvány 9 frt. — kr.; fűgő követelés — frt. — kr. összeg 579776 frt. 29 kr.

Kiadás: Tiszti fizetésre 743 forint 35 krajczár. Leszámitolt váltókra 223757 forint 08 krajczár. Leszámitolt előlegekre 5355 frt. — Uzlati költségekre 87 frt. 05 kr. — Kamatra 190 frt. 29 kr. Könyvtétet visszafizetve 80563 frt. 49 kr. Szelvény vásárlásra 1925 forint 69 kr. Ércpénz vásárlásra 535 frt. 70 kr. Értékpapír vásárlásra 8000 frt. 55 kr. Folyó számlára 228809 frt. 68 kr. Előleg bélyegre 16 frt. 15 kr. Házjövdelemre 44 frt. 60 kr. Nyomatványra — frt. — kr. Osztalékra 24 frt. Adóra — frt. — kr. Fűgő követelésre — frt. — kr. Kötvényre — frt. Pénzkészlet decz. 1-én 29223 frt. 66 krajczár. Főösszeg 579776 frt. 29 kr.

Teményárak a debreczeni piacon.

1889. deczember 10-én.

Egy m.-máza	felső, közép, alsó.		
Buza	8.50	8.30	8.10
Kétszeres	7.80	7.70	7.60
Rozs	7.10	7.00	6.90
Arpa	6.20	6.10	6.00
Zab	7.00	6.90	6.80
100 kl. Új Tengeri	5.00	4.90	4.80
Köles	4.80	4.50	4.20

Megújabb.

BUDAPEST, Decz. 12. Az ellenzéki lapoknak az a híresztelése, hogy a miniszterelnök és a függetlenségi párt között a honossági törvény megváltoztatása iránt tárgyalások folytak és paktum jött volna létre — mint a Budapesti Correspondenz jelenti — teljesen alaptalan. A miniszter ez ügyben senkivel nem alkudozott.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, pénteken 1889. deczember 13-án, gyermek és népelőadás leszálhott helyárrakkal, szünetben

Szökött katona.

Eredeti népszimű, Szimű Szigligetitől. Ezt megelőzik közkívánatra Kamakitz igazgatása alatti japán erőművész társulat rendkívül érdekes mutatványai az egyensúlyozás terén.

MŰSOR:

Szombat, 14. Nebántsvirág, párosbérlet. Vasárnap, 15. Háromszéki leányok népszimű, pártlan bérlet. Hétfőn, 16. Márton apó, a targonczás, páros bérlet.

Felőlés szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértesi Arnold. Főmunkatárs: Kerezag Vilmos.

Legalkalmasabb

karácsonyi és újévi

ajándék-tárgyak

a legjutányosabb árak mellett

felette nagyváltástékban

kaphatók

Győri Ignácznál

DEBRECZEN.

a „Bika“-val szemben.

Legalkalmasabb

karácsonyi ajándék

kapható

KUHINKA ISTVÁN K. és FIA

ujantatvölgyi üveggyár részvénytársaság

fiókraktárában:

a. m. ivó, bor, és Liqueur készletek színes és kristál üvegből, carlsbádi porcellán étkező, kávé, tea, és moccakészlet k.

majolika és teracotta alakok, faldiszek és virágtartók,

asztali, szalon, és ebédülő lámpák, hálószoza ampollák, arczkép keretek.

nippes-tárgyak, japáni különlegesség, dísz tárgyak.

karácsonfa díszítéséhez üveg gyümölcsök, alpaca és china ezüst evő eszközök,

macart csokrok stb.

Mindezen felsorolt tárgyakból nagy választékú raktárunk van, és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy igen tisztelt vevőinket a legelőnyösebben szolgálhatjuk ki.

Vidéki megrendelések pontosan és figyelmesen eszközöltetnek.

Kalotaszegi himzés szerint

diszes háztartási és toilette

kötények,

valódi vászenből, Congres és Gardinen szövétből

a legizlésebb színes és fehér himzéssel.

Kezdet és kész

asztalfutó, középabrosz

Olcsó és kedves karácsonyi

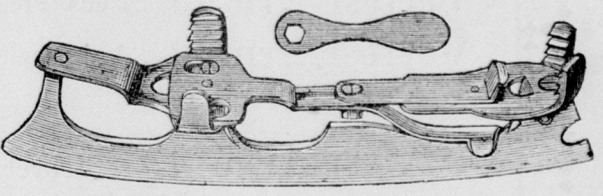
ajándék

kapható

Kardos Lászlónál

Czegléd-utca.

Korcsolya sport.

Halifax, Merkur, Premier

közönséges csiszolt és álanoyozott (niklrozott) legjobb minőségben mint csészertü

karácsonyi ajándékre alkalmas dus választékban kapható

Tóth Gyula

vaskereskedés, városház sarkán.

Eladó téglá és cserépgyár.

Közel a városhoz egy teljesen jó karban lévő, szárító színekkel ellátott

téglá és cserépgyár

Debreczen határán a városhoz alig 1/2 órányi távolságban, eladó.

A 18 kath. hold területen fekvő téglá és cserépgyár mindenféle épületekkel gazdagon fel van szerelve.

Értekezhetni a tulajdonossal:

Boschetti András

Nagy-Péterfia-utca 887. sz. a.

Felvágott

száraz tűzifát

100 kilót 60 krajczárért ad: az első debreczeni keférgyár, Miklós-utca 1924. sz. a. (a kuttal szemben).

Új üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a Czegléd-utca eején (takarékpénztári épület) volt Kovácsay József üzlethelyiségét kivettük s azt következő cikkekkel felszereltük: Kitünő minőségű creas és ezernavászon, dovlast és chiffon, kanavác és zefir, fehér és színes abrosz és asztalkendő, törülköző, pohár és portörölő.

Nagyválasztékban fekete ternó.

Női ruhakelme, flanel, kazán és moldon velez, kárton és toil, gyapju, harasz, senilia és selyem kendő, béléseműek és szabókellékek. Alsóing és nadrág, kreton és chiffon ing, kézelő, nyakkendő, gallér, keztyű és harsnya, muff, haraszt derék, csipke, szalag, menyasszonyi koszu, fátyol.

Esernyő, csipkefüggöny, ágyterítő, paplan, ugyszintén mindenféle rövidárut ajánlunk a t. vevő közönség figyelmébe.

Főtűrékvésünk leend az áruk jó minősége, jutányos ár és pontos kiszolgálás által a n. é. közönség bizalmát mielőbb megnyerni.

Midőn még a t. vevő közönség szíves pártfogását kéjük, maradtunk

teljes tisztelettel

Borsy és Farkas.

9914
1889.

Arverési hirdetmény.

Beérkezett ajánlat folytán a városi tanács a monostori erdőt téli sertés legelőül 1890. mártius 1-ig értékesíteni kívánván, e czelből ezen erdőségre uézve zárt ajánlat utján árverést tart. A 10 százalék bánatpénz csatolása mellett beadandó zárt ajánlatok 1889. december 16-án reggeli 9 óráig a polgármesteri hivatalhoz adhatók be, — árverési feltételek a polgármesteri hivatalban megtekinthetők. Ajánlatban megemlített, hogy illető a feltételeket ösmeri, azoknak betartására magát kötelezi. Az ajánlat tanácsi elfogadás után 3 nap alatt az egész ajánlati összeg befizetendő a házi pénztárnál a legeltetés megkezdése előtt.

Bánatpénz a bérlet lejárta után fizetetik vissza.

Debreczen, 1889. Deczember 9-én.

A városi tanács.

Alapított 1858-ban

WALSER FERENCZ

első magyar gép és tűzoltoszerkek gyára, harang és érezöntödeje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánkozik

KÖZ és MAGAN FÜRDŐK

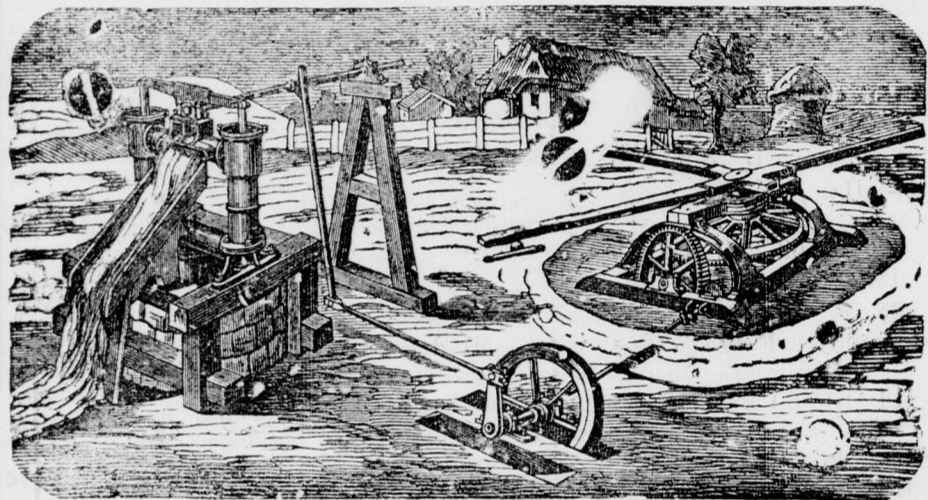
felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten költenek.

EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYAR.

„A DEBRECZENI ELLENŐR“

könyvkiadóhivatalában

megjelentek és kaphatók a következő könyvek.

Vértési Arnold összes munkái I—VII. vaskos diszkötés. Egy-egy kötet ára	2 frt 10 kr.
a 7 kötet együtt	14 „ — „
Gróf Vay Dániel „Magyarország története“ 3 vaskos diszkötet ára	7 „ — „
Vértési Arnold „Páriák“ elbeszélés ára	1 „ — „
Vértési Arnold „A bojár leánya“ regény 2 köt. ára 2	„ — „
Vértési Arnold „Fecskefészkek“ regény 1 köt. ára 1	„ — „
Vértési Arnold „A jegyző kisasszony“ regény 1 kötet ára	1 „ — „
Vértési Arnold „A debreczeni diák“ regény 1 kötet ára	1 „ — „
Zolthay Lajos Tiszántuli egyházkerületi térképe vászonra lúzva (leszállított ár)	1 „ 50 „

Vértési Arnold „Öngyilkosok“ elbeszélések ára 1 frt — kr.	
Karczag Vilmos „Ma és mindig“ elbeszélések ára	1 „ 50 „
Karczag Vilmos „Szerető szívek“ elbeszélések ára	1 „ 20 „
Karczag Vilmos „Macskák“ (történetké) ára 1 „ — „	
Molnár László „Egy kis város krónikája“ elbeszélések, ára	1 „ 20 „
Mátray Lajos „Fazekas Mihály élete és munkái“ ára	1 „ — „
R. P. O. „Titkos szerelem“ regény 1 kötet ára — „ 80 „	
Bugyi Sándor depr. talyigás kalandjai 1 kötet — „ 60 „	

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.